

tur in mora accusandi occisores, Bald. in leg. 1. Codic. de his quibus ut indign. & Angul. in consil. 14. numero tertio, volumine 1

47 Item adde, quod filius, cuius pater testatorem occidisset si institutus fuisset haeres, non teneretur vindicare necem de

functi contra proprium patrem, & idem si pater eius, qui occidisset testatorem, esset institutus haeres, quod non tenetur vindicare contra filium, ita limitat. laf. in leg. 1. C. de his quib. ut indign. & Boer. decis. 25. numer. 13 & 14. & Achil. Pedroche in consil. 18 ubi etiam tenet hoc edictum non habere locum in fideicommissarijs. Et ad istam questionem, an haeres ob inultam necem defuncti haereditatem amittat, uide etiam Iacobin. de Sancto Georg. in l. 1. num. fin. C. de his quibus, ut indign. Gomef. de delict. capit. 3. numer. 53 Plac. epit. de delict. cap. 39. numer. 23. & late Peregr. de iure fisci lib. 2. titu. 5. ubi in fine sequitur Clarum, quod ista poena de consuetudine non seruatur, & ego nunquam uidi

efiscus illam ab eo aufert, tãquam ab indigno. l. heredem. ff. de ijs, quibus ut indig. l. 1. C. eo. tit. Scias tamen, quod de consuetudine illa poena nõ seruatur, sed prorsus abiit in desuetudinem, & recessit ab aula, ut attestatur Foller. in pract. crim. canon. fol. 45. nu. 32. & seq. Imò quotidie haeres remittunt occisoriibus defuncti, & cum eis pacem faciunt: esset enim ista lex nutritina peccati, si per eam impediretur pax, & concordia & iniuriarum remissio.

9 Si testator ductus fuerit metu, ut aliquem institueret, hereditas ab eo aufertur, & fisco applicatur, ut traditur in l. si ff. si quis aliquem testari

hunc casum in facto, licet alij Doctores de tali consuetudine nihil dicant. Baiar.

g Fiscus illam ab eo aufert. Et hic nota, ubi opinio ista est, ut in uicini obseruantia, quod si occisores sunt mortui, quos haeres neglexit accusare de occisione defuncti, & sic non uindicauit necem: quod hoc casu fisco poterit agere

petitione hereditatis contra ipsum haeredem, qui non uindicauit necem de defuncti. ita post Alexand. in consil. 172. lib. 5. num. 3. determinat Iacobin. de S. Georg. in l. 1. numero fin. C. de his, quibus, ut indign. quinimò do. Alexand. in dicap. num. 4. ex doctrina Bart. & Ang. in l. in cognitione ff. ad S. C. Sylla. determinat, quod quando occisores sunt incerti, & si con incertitudinem nõ possunt accusari criminaliter, poterit etiam fisco ciuilititer agere contra heredes occisi, quia ante habitam questionem hereditatem adiuere. Giach. h. Ceteru si adesset. iude Menoch. ubi sup. num. 8. & nome. 14. & Peregr. de iure fisci lib. 2. c. 60 & Gabr. q. 94. lib. 1. Ros.

de iure fisci lib. 2. c. 60 & Gabr. q. 94. lib. 1. Ros.

QVÆST. LXXX.

De penis pecuniarijs.

SUMMARI A.

Ex Claro.

- 1 De penis pecuniarijs. Casus, in quibus poena pecuniaria est à iure imposta qui sint
2 Baldum emens causa reuendendi, ut penuria sequatur, puniatur in viginti aureis.
3 Miles aliquod accipiens ab hospite, in cuius domo hospitatur puniatur in 10. libris aurei.
4 Dos mulieris contrahentis matrimonium scienter in casu prohibito fisco applicatur.

- 5 Prælati an possint imponere clericis penas pecuniarias.
6 Seruus an possit condemnari in penam pecuniariam.
7 Condemnatus an teneatur penam fisco persolvere in foro conscientia.

Ex Additionibus.

- 1 Fiscus Episcopian habeat bona, quando laicus committit crimen ecclesiasticum.
2 Episcopus an possit confiscare omnia bona clerici delinquentis.
3 Poena legalis, & conuentionalis an possit exigi in foro conscientia.
4 Poena in dubio cui sit applicanda.
5 Et quid de poena conuentionali.
6 Poena conuentionales pacis, & tregua rupta debent in statu ecclesiastico ad fauorem Camerae Apostolicae stipulari.
7 Poena conuentionales transeunt ad haeredes.
8 Poena conuentionalis non stipulata ab aliqua persona pro fisco ipsi fisco non debetur.

ADDITIONES Ad Quæst. LXXX.

a Quando que etiam. Farin. in tit. de delict. & pen. q. 19. uolum. 1. num. 51. Ros.

b Ut penuria sequatur. Adde hic Prouerbio rum capi. 1. qui abscondit frumenta, malidicetur in populis; benedictio autem super caput uendentium. Drogh.

c Teutonici, & Neapolitani. Et ideo reiecerunt Baldum emens causa reuendendi, ut penuria sequatur, puniatur in 20. aureis, l. 2. ff.

Vandogt et non certa aliqua bona fisco applicantur, sed delinquenti certa poena pecuniaria imponitur, ut in casibus, quos enumerat Calic. in Marg. fisci, ubi sup. & Fab. in pract. arb. fol. 419. & alijs seq.

2 Baldum emens causa reuendendi, ut penuria sequatur, puniatur in 20. aureis, l. 2. ff.

ad l. Iul. de annon. Sed certè hoc non seruatur, imò illud communiter fit, maxime in Burgundia, ut dicit Chass. in loco praed. fol. 91. vers. 51. est casus.

3 Miles, metator, vel mensor, qui aliquid accipit ab hospite, in cuius domo hospitatur, puniatur in 10. libris aurei, ut est text. in l. deuotum, C. de meta. & epidi. libro 12. Sed hoc male obseruatur, ut dicit Bolen. in repet. l. capitali. S. famofos, post nu. 89. ff. de penis. Et dicit Lucas de Penna in d. l. deuoti, in primis uerbis, quod illa lex pulchra & bona est, sed obneglectu in sitia, peccata prouinciali, & nequitiam militu, male seruatur. Dicit etiã idem Lucas de Penna in l. hoc pro spectum. eo. tit. de metat. ubi iubetur militibus, ut in hospitij non horribiles, nec superbi, sed humiles manere debeant, quod illa legè maxia Teutonici, et Neapolitani, qui arrogantiã imitantur eorũ, pessime seruan, & quod non modo à dominis adim bakuea postulat, contra

runt hanc legem Theutonici in eorum Castris, quia ut inquit Marius teste Plutarco in eius uita; Armorum strepitus non permittit audiri leges, sic reuult Menoch. Tractat. de arbit. iud. cas. 95. num. 28. cont. 1. lib. 2. Drogh.

d Dos mulieris Farin. q. 149. par. 2. nu. 127. & part. 3. numero 190. Ros.

e In hac autem materia. Adde, quod licet hodie Episcopi habeant fisco tamen si persona esset laica, & delictum ecclesiasticum, & ageretur de confiscando totam, vel quorã bonorum, poena confiscationis esset applicanda fisco seculari, per text. in capit. cum secundum de hereticis in 6. & ibi Probus, Anchar. consil. 16. Quidam consil. 17. & Roland. consil. 7. num. 9. uol. 3. Secus si ageretur de penis pecuniarijs inferendis, quia spectant fisco Episcopi, Anan. & alij in c. 2. extra de malef. & de hoc etiã uide Clarum supra in S. heresis, uerfic. item bona, quæ ibi apposit.

2 Item adde, quod episcopus non potest confiscare pro delicto, clerici bona ecclesiastica, Clementin. 2. de heret. & cap. excommunicamus, S. 1. eod. titu. fisco autem bona mobilia ipsius clerici, & quaecunque per eum intuitu ecclesiam acquisita, quæ ad ecclesiam pertinent, & bona immobilia ad Dominium temporalem spectant, ut Menoch. consilio 223. col. 2. & Peregrin. de iure fisci, libro primo, titulo de ijs, qui iura fiscalia habet. Baiard.

f Habent fscum. Quid autem iuris, & quid feruetur, cū clericus delinquit habeat bona patrimonialia, utrum Princeps laicus in cuius territoria sita sūt, ea capis; uide fustus, quam alibi per Hieronymu Pauli Barch. in sua pract. Cancellaria, titu. declaratoria super proponente, folio 251. Quibus autem applicentur bona clericorum delinquentium, uide supra quæst. 78. uerfic. 1. in fin. Drogh.

g Sed hic incidenter quæro. Adde Gabr. libro 8. conclus. 34. ubi plenè tractauit questionem, an poena legalis, & conuentionalis, & in foro conscientia exigi possit.

4 Item adde, quod si lex, uel statutum faciat mentionem de poena pecuniaria, & non dicat, cui sit applicanda, fisco applicatur, Bartolus in l. agraria, ff. de term. moto. & Afflictus Iul. Clar. Sent. Pract. Crim.

in cap. 1. uerfic. penarum, quæ sint regalia, & in hac materia quando poena fisco, & quando parti dicatur applicata, uide Gabriel. commun. concl. lib. 7. concl. 16.

5 Item adde, quod poena conuentionalis in dubio applicatur parti laicæ, Paul. de Cast. in l. non impossibili, ff. de pact. ubi

dicat etiam, quod poena delicti applicatur fisco, & Iul. Ferret. in tit. de ferijs, num. 192. sed Rip. in rubric. de damn. infect. tenet quod applicat fisco, & Hercula. in tract. de caut. de non offend. cap. 10. nu. 8. & in statu ecclesiastico co adest motus proprius Pij Quarti. Dat. sub die 26. mensis Maij 1565. de non admittendis appellationibus in causis criminibus, in quo etiam disponitur, quod poena conuentionales pacis, & tregua rupta, & fideiussores de non offendendo stipulentur per Notari os ad fauorem Camerae Apostolicae, & non communitatum; uel alterius, & si aliter facta fuerint, in ipsius Camerae fauorem stipulatae censentur.

6 Item quæro, nunquid seruus possit in penam pecuniariam condemnari. Resp. gl. in l. hos accusare, S. omnib. in uerb. quid ea lege, ff. de accus. tenuit, q. non, & hac opi. usque illu refert Bello. consil. 84. u. 3. harer. & cap. excommunicamus, S. 1. eod. titu. fisco autem bona mobilia ipsius clerici, & quaecunque per eum intuitu ecclesiam acquisita, quæ ad ecclesiam pertinent, & bona immobilia ad Dominium temporalem spectant, ut Menoch. consilio 223. col. 2. & Peregrin. de iure fisci, libro primo, titulo de ijs, qui iura fiscalia habet. Baiard.

7 Sed hic incidenter quæro, nunquid committes delictum, pro quo a lege sit imposta aliqua poena pecuniaria, uel soluenda fisco, uel danda parti, teneatur in foro conscientia illam persolvere. Respon. q. non; ita tenuit gl. in c. fraternitas, in gl. fi. 12. q. 2. quam dicit esse communiter approbatam Menchiaca in 1. par. de test. S. 10. nu. 662. Hanc etiam dicit esse communem opin. Berous in cap. 1. num. 232. & seq. de constit. & in c. dilecti filij, nu. 61. de arbit. & ibi Hostien. & in c. quoniam contra, nu. 226. de prob. Gomef. in S. ex malef. nu. 14. Instit. de actio. Did. in

incip. in foro conscientia, Baldus in l. data opera, uerficulo ite si proprias. C. qui accus. non poss. Felinus in capit. audiuius uerficulo subdit hic eleganter, de simonia. Contrarium tamen sentit Ancharanus in regul. possessor. uerfic. tertio quæst. Ggg ro, de

ro, de regul. lib. 6. Dec. in capit. 1. in 1. lect. numero 29. & in 2. lect. numero 10. de constitut. & in cap. quoniam contra. numero 31. de probat. Alij autem, quod pœna legalis, nec peti, nec exigi possit. Baldus in l. iubemus, §. sanè. 1. vers. sed nunquid in foro conscientia, C. de sacrosanctis eccles. & in l. post decisionem, Cod. de furt. Pœna autem conuenientialis, ex quo habet conscientiam, salua conscientia, q̄ peti, & exigi potest; vt per Ancharam in dicta regul. possessor. Felynus capitulo primo, versiculo limita tertio, de constit. & in dicto capitulo audiuius, de simon. Fallit tamen si excederet interesse partis: quo casu, salua conscientia, vltra illud, quod interest, peti, aut exigi non potest capit. tuam, de pœnis. Hostiensis in capitulo dilecti, versic. par autem in parem. de arbit. & ibi Antonius de Butr. versiculo quadam est conuenientialis, Grammat. cõsil. ciuili. sexagesimo sexto,

epito. super 4. decertal. §. 94. dol. 2. subdens, quod neque et Theologi dissentiunt ab hac communi sententia Canonistarum. Bene tenetur in foro conscientia emendare, seu resarcire damnum ex eo delicto par ti illatum iuxta ea, quae dixi supra. q. 62. vers. vnum autem. Faciunt quae dixi supra hoc eo. lib. §. furtum, vers. est igitur. Nec dicatur, q̄ delinquens videatur delinquendo consentire pœna, quae a lege pro ipso delicto imponitur, quia illud est contra communem opi. Doct. vt attestatur Arius Pinellus in auth. nisi triennalis, nu. 32. C. de bono mater. Menchiaca in loco

vbi dicit hoc maxime procedere, quando causa secundum equitatem tractatur, prout est, quando causa agitur in confessorio Principis. Innocentius tamen in dicto capitulo tuam, de pœn. tenet, quod pœna conuenientialis etiam vltra id, quod interest partis, peti, & exigi possit. Vide Abbate in capitulo dilecti, numero decimoquarto de arbit. Item pœna, quae ex delictis ipso iure committuntur, licet in foro conscientia peti, & exigi possunt, secundum Abbate in capitulo primo, versiculo lo & primo limita. de constitut. & in dicto capitulo dilecti, versic. praedicta ego limita. de arbit. Felyn. in dicto capitulo primo, versic. & primo limitatur. de constitut. Corset. in singul. in dicto verb. cœna, incip. in foro conscientia. Guot. i Communi sententia Canonistarum.] Supra in §. Furtum, ver. pœna autem. Drogh.

QVÆST. LXXXI.

De pœna talionis.

S V M M A R I A.

Ex Claro.

- 1 De pœna talionis.
2 Et quid si accusator sit persona honestior, quam reus.
3 Et an hæc pœna talionis hodie sit sublata.

Ex Additionibus.

- 1 Talionis pœna non seruatur de consuetudine, nisi in teste.
2 Potestas compellens testem ad dicendum falsum tenetur pœna talionis.
3 Accusans memoriam defuncti tenetur eadem pœna.
4 Beneficium impetranti per priuationem alicuius ex delicto, non datur signatura quo ad priuationem, nisi se inscribat ad pœnam talionis.
5 Et qui seruatur in practica.
6 Accusator non admittitur in Curia Archiepiscopi Neapolitani, nisi se obliget de probando.
7 Accusationes falsas proponere solitus punitur amputatione linguae, & capitis.

ADDITIONES, Ad Quæst. LXXXI.

QVÆST. LXXXI.

Honestiores mitius quam humiliores.] qui sunt honestiores, & humiliores, & varias inter eos passim differentias, cumulari sup. ad q. 8. versic. Scias tamen ad fin. Drogh. b Sed quero nunquid.] Far. tit. de accus. q. 16. vol. 1. Ross. Sed quero.] Adde Petrum Duen. in reg. 27. vbi plenè, & ibi tenet, quod ista pœna talionis hodie de consuetud. non seruatur, nisi in teste, & idem tenet Bal. in l. 2. C. de reb. cred. Cass. in conf. Burg. rub. 1. in sit. des iustices, fol. 14. col. 3 nu. 15. Mille. in pract. fol. 25. num. 12.

On est etiam omittenda pœna talionis a iure communi fuit introducta aduersus accusatores, qui calumniantur, & in probatione deficiunt, quae quidem est similitudo supplicij, quod inferendum esset reo, si de crimine ipso conuictus fuisset. Sed pone, quod accusator sit persona honestior, quam reus, ita quod pro eodem crimine esset mitius puniendus, prout videmus in pœna legis Cornel. de scarijs, & alijs a

iure Digestorum impostis, in quibus honestiores mitius, quam humiliores puniuntur: nunquid accusator, qui est calumniatus, erit puniendus pœna, quae pro crimine deberet imponi ipsi reo, an autem illa, quae esset imponenda ipsi accusatori? Resp. quod debet puniri ea pœna, quae imponenda fuisset reo; & fuit opi. Guliel. de Cui. quae communitur ab omnibus approbatur, vt dicit Alber. in l. athletas, §. calumniator, nu. 4. ff. de ijs qui not. inf. Sed b Quero, nunquid hæc pœna talionis hodie sit sublata. Respon. Affl. lib. 1. constitutionum, rubr. 23. post numer. 9. dicit, quod hæc pœna

Item t̄ adde, quod potestas compellens testem ad dicendum falsum, debet puniri pœna talionis. Bartol. in l. 1. §. 1. ad legem Corneliam de scarijs, & Mille. in pract. fol. 23. numero 13. Et in hac materia vide etiam Couart. libro 2. variar. resolut. capitulo 9. nu. 1. & Menoch. de arbit. casu 322. numero tertio. Item t̄ adde, quod accusans memoriam defuncti, tenetur ad pœnam talionis, Gloss. in capitulo sanè, in uerbo nostra 24. quaestione 2. quam allegat, & dicit esse bene not. Baldus in l. qui crimen 2. opposit. il. fin. Codic. qui accus. non possunt. Roman. singul. 802. incip. tu scis, & Fral. dec.

de Aret. in l. Pantonijs, §. rei per duellionis, de acquir. hæred. Item t̄ adde, quod vbi quis impetrat beneficium per priuationem alterius ex aliquo crimine, non datur sibi signatura, quod ad priuationem; nisi se inscribat ad pœnam talionis. Gas in tractatu de criminibus læsa Maiestatis, quaestione prima in fine, & ibi numero 7. dicit etiam, quod talis inscriptio ad pœnam talionis, hodie non est in usu de iure ciuili, secus verò de iure canonico. Sed Foller. in pract. crim. canonica in verb. accusatione porrecta, numero 50. dicit, quod nunquam vidit fieri dictam inscriptionem, & quod idem attestatur Spec. in titu. de accusat. §. 1. numero 3. affecit tamen nerum esse, quod in plerisque Curijs sunt Synodales Constitutiones, & ritus super hoc expressè prouidentes, qui seruandi sunt: & quod inter ceteras curias est Neapolitana, quae habet sextum ritum in ordine, quo cauetur, t̄ ut nemo ad accusandum admittatur, nisi se obliget ad certam pœnam de probando. Baiar. c Sed si loquamur.] Duen. libro 1. reg. fol. 10. verb. accusans, fol. 9. & regul. 27. Menoch. cas. 322. Ross. d Scias tamen.] Adde, quod ubi quis falsas solitus esset facere accusationes, puniretur in lingua, & capitis amputationem secundum Baldum in leg. data opera circa finè. C.

hodie non est sublata, & aliter l. fin. C. de accusatio. iuncta l. qui non, C. de calumniato, sed dicit sublata esse tantummodo solemnitatem subscriptionis. Breuiter, si loquamur de iure Affl. verum dicit, quia etiã secundum iura nouissima talis pœna imponitur accusatori calumnianti: sed si loquamur de consuetudine, vtrique pœna talionis est sublata hodie, & penitus recessit ab aula. Ita attestantur multi ex ijs, qui dicunt solemnitatem subscriptionis sublata esse a consuetudine, præsertim Io. Andr. Barr. Salyc. Felin. Aret. quos omnes citauit supra q. 12. vers. ceterum, quos etiam refert, & sequitur Affl. libro 1. constit. rubr. 12. num. 16. & rubr. 51. §. in presenti, in princ. & lib. 2. rubr. 13. num. 7. Idè attestatur Alber. in l. eum, quem temere, in princ. nu. 3. in fin. ff. de iudic. & in l. seruum, §. publice, post nu. 23. ff. de procur. Salyc. in l. qui crimen, nu. 4. C. qui accusa. non possunt, & in l. non idè d minus, num. 3. C. de accusat. Card. Alex. in c. de accusatione, col. 4. in fin. 2. quaest. 8. Mantua cent. 1. num. 11. Blanc. in pract. crim. fol. 15. post num. 14. Caraita super ritu magna curia. 199. nu. 2. Simanshas de hæres. cap. 62. num. 35. Apostil. ad Bellamer. dec. 71. Villalp. in re. pet. l. 22. cap. 21. post nu. 3. Et in specie illam non practi-

cari in Gallia attestatur Paolo lib. 24. tit. 1. arresto 3. Ratio autem, quare consuetudo cassauit hanc pœnam, illa fuit, quia propter rigorem huiusmodi pœna multi se retraherent ab accusando: atque ita delicta remanebant impunita: pauci enim reperiebantur, qui cum tanto capitis sui periculo vellent accusationes criminales proponere. Et idè consuetudo, reiectis his pœnis, et difficultatibus, admisit quoscumque ad querelandum absque alia inscriptione. Ita dicit Gand. de malef. in rubr. qualiter fiat accus. post nu. 6. Scias tamen, quod licet sit sublata pœna talionis, si aliquis faceret capi aliquem, qui esset innocens, & appareret, quod id per calumniam fecisset, vt illum decapitari faceret, forte ipse non euitaret similem pœnam. Et refert Bald. in l. 2. numero quarto, C. de ijs qui latrones, quod propter hoc fuit de capitatus quidam Perusij. Et semel vidi in facti contingentia, quod quaedam Angelina Corbeta, quae accusauerat quosdam de Butr. quod illam per vim, & præpostera venere cognouissent, & deinde falsa fuerat querelam esse falsam, vix euasisset pœnam vltimi supplicij nisi fuisset pregnas: Sed hac re attendita, fuit tantummodo condemnata ad catenam infamem, 26. Augusti 1558. A. C. Et alias etiam quidam Christophorus Adornus propter falsam notificationem fuit per triennium ad trivemes condemnatus, 13. Septembris 1560. A. C.

de accusationem, quem sequitur Franc. Mar. in decisione 738. parte prima, & Lauren. Tenni. in causa prima, numero nono, & decimo, ubi dicit, si accusatus uult accusatorem teneri de falso, & capitis, & linguæ amputatione puniri, vel perquirat, an falsos testes, uel falsa instrumenta produxerit, aut falso accusare solius sit. Baiar. e Quod id per calumniam fecisset.] Sic & de Julio Cæsare loquitur Apianus Alexandrinus Romanæ Histor. Ciuil. bell. libro secundo. Hos inter (inquit) cum quidam seditione exorta, nihil commisisset, Cæsar Duclorè, quod illum accusasset, eius loco interfici mandauit, & habetur Eliber capitulo octauo, & refert Menoch. de arbit. iudic. libro secundo, centur. 4. casu 322. in fine: Plutarchus in uita Scipionis: maior pars, a quibus initium tumultus ortum erat, animaduertit, supra quam litio. 62. uersiculi. sed nunquid: ibi, pro resolutione eius articuli, & in fine dicti uersiculi: & uersiculi. Sed quero nunquid, quæst. 12. uersic. Ceterum ad finè. Modum autem condemnandi calumniatorem, uide d. q. 62. uers. Sed quero, & q. 60. uers. fui quandoque. Drogh.

QVÆST. LXXXII.

De pœnis statutarijs.

S V M M A R I A.

Ex Claro.

Statutum primum circa damna data.

- 1 Quod villa teneatur pro damnis datis in eius territorio.
2 Anstante hoc statuto possit damnum probari per iram etum ipsius damnum passi.
3 Et quid si damnum sit datum in consimilibus duarum villarum, quae villa teneatur.
4 Et an teneantur contribuere absentes tempore maleficij.
5 Quod bannitus possit impune offendi.
Statutum secundum circa bannitos. Iul. Clar. Sent. Pract. Crim.

Quod nemo det auxilium bannito ibid.

- 6 Aduocatus, & procurator intercedens pro bannito an incendant in pœnam huius statuti.
7 Statutum puniens loquentem cum bannito an habeat locum in eiscribente.
8 Vxor an teneatur alere virum bannitum.
9 Statutum prohibens matrimonium contrahi inter aliquos perjonas, an valeat.
10 Et quid si prohibeat contrahi matrimonium cum forensi.
11 Et an valeat statutum prohibens filiam contrahere matrimonium sine consensu patris.
12 Et an valeat statutum prohibens sororem nubere sine consensu fratris.
13 Et an valeat statutum priuans filium dote, si nubat indigno sine consensu patris.
14 Ingreddens possessionem alterius ex decreto iudicis inualido.
G 33 2 an